

Ens miren: El procés català a la premsa internacional

La cobertura de les manifestacions de la Diada (2012, 2013 i 2014) als mitjans més influents del món

Per Enric Rodon

Introducció

En l'última dècada, Catalunya s'ha vist immersa en un procés de canvi polític i institucional. El que va començar amb la reforma estatutària de 2003 – posteriorment escapçada pels poders polítics i jurídics de l'estat espanyol–, va evolucionar cap a un procés a favor del dret a decidir, fins a arribar a convertir-se en un moviment marcadament independentista.

Aquesta evolució del discurs envers les relacions entre Catalunya i Espanya s'ha caracteritzat pel seu pacifisme i per la seva capacitat d'aglutinar les diferents sensibilitats fins a aconseguir teixir un enorme moviment que podria arribar a ser majoritari en el sí de la societat.

El màxim exponent d'aquesta demanda social són les manifestacions dels últims 11 de setembre, on centenars de milers de persones han sortit al carrer, any rere any, per fer sentir les seves reivindicacions. Gràcies a la seva magnitud, aquestes mobilitzacions s'han convertit en el símbol internacional de la reivindicació del poble català.

Alhora, les manifestacions de l'onze de setembre s'han confirmat com un dels principals elements mediàtics del procés català a la premsa internacional. Precisament, el que aquest treball pretén analitzar és la manera com els mitjans internacionals de referència al món han enfocat les seves informacions i com han traslladat tots aquests successos als seus lectors.

Objectius

Així doncs, aquest estudi analitza el discurs generat i el tractament informatiu dels 12 principals mitjans al món respecte de les manifestacions de l'11 de setembre de 2012, 2013 i 2014, per tal d'avaluar-ne el punt de vista.

Esquema tècnic

L'objecte d'anàlisi d'aquest estudi són les notícies publicades als següents mitjans: *New York Times* (EUA), *BBC News* (Regne Unit), *Al Jazeera* (Qatar), *Times of India* (Índia), *Die Welt* (Alemanya), *Clarín* (Argentina) *Corriere della Sera* (Itàlia), *La Repubblica* (Itàlia), *Le Monde* (França), *Folha de S. Paulo* (Brasil), *Russia Today* (Rússia) i *Global Times* (Xina). Tots ells són mitjans de referència als seus països.

L'estudi analitza els dies 10, 11 i 12 de setembre dels anys 2012, 2013 i 2014 de cadascuna de les edicions proposades anteriorment.

Criteris de selecció de la mostra

Per seleccionar els mitjans s'ha usat [la llista dels diaris més influents confeccionada per Ross Dawson](#), d'acord a criteris d'aparicions en els cercadors de referència. Per tal de pal·liar el biaix tecnològic i l'hegemonia mediàtica dels mitjans anglosaxons, també s'han seleccionat els diaris amb més tirada dels estats amb més habitants del món per tal de poder tenir referències de tots els racons del planeta. A banda d'això, tots aquells mitjans amb mur de pagament han sigut descartats per la impossibilitat a l'hora d'analitzar les seves peces. Això succeeix en la majoria de diaris britànics, per exemple. Sempre que es pugui, s'usarà les edicions en anglès, francès, castellà, italià, alemany o portuguès.

Consideracions prèvies a l'estudi

Aquest estudi cal ser considerat com un tast de l'enfocament dels diaris internacionals i ha de servir per poder mesurar la temperatura dels seus enfocaments. En cap cas s'ha d'entendre com un estudi científic al 100%. Per tal que fos científic, caldria analitzar un nombre ingent de publicacions, a més d'incrementar el nombre de dies d'anàlisi, el que convertiria aquest mostreig en una tesi doctoral o en un projecte de recerca en grup de més d'un any.

Tot i així, els resultats que s'obtinguin d'aquesta anàlisi estaran basats en l'objectivitat i, en cap cas, són fruites d'un apriorisme o de la subjectivitat.

D'altra banda, cal agrair les facilitats que el Col·lectiu Emma ha proporcionat per l'elaboració d'aquesta anàlisi.

Anàlisi qualitativa

The New York Times

1. La cobertura de *The New York Times* sobre el cas català és molt extensa i abasta molts més dies que els propis de les manifestacions. Cenyint-nos als dies d'anàlisi, el 2012 Catalunya apareix 3 cops (un breu i dues peces), on es destaquen el nombre de manifestants i s'atribueix la mobilització a una qüestió econòmica.

"In response to Spain's financial crisis, the Spanish government is forcing regions like Catalonia to enact drastic budget cuts. Catalonia, which accounts for 19 percent of Spain's gross domestic product, has long demanded greater fiscal autonomy from Madrid and a lower contribution to a system that redistributes tax revenue to poorer regions. Catalonia also has the largest debt among Spanish regions, which has forced its government to make some of the deepest budget cuts in Spain."

L'any 2013, la manifestació apareix al dia 10, en la carta d'Artur Mas dirigida al diari i en el dia 11, en una crònica sobre el terreny de caire molt polític on s'analitza la situació del país i les relacions polítiques i econòmiques entre Catalunya i Espanya.

El 2014 la cobertura és més extensa i menys centrada en aspectes politicoeconòmics. El dia 10, el cas català apareix en quatre peces més. En aquest cas, el tret comú entre totes les peces s'hi guarda relació amb el cas escocès. Tant és això que dues de les quatre peces titulen en aquest sentit.

"Why Catalonia cares about Scotland"

"With Eye on Scotland, Catalonia Hails Its Secession Bid"

Una tercera peça repassa els casos d'independentisme al món, on s'inclou el cas català i el cas basc, juntament amb l'escocès, el kurd, el taiwanès o el de Texas, entre d'altres. Com a curiositat, el rotatiu no informa sobre el 12/09, però posa l'accent en la preparació del romescu, aprofitant la tirada de la manifestació.

Cal fer esment que el corresponsal per a Espanya i Portugal és Raphael Minder, que està establert a Madrid.

A destacar – El *NYT* fa una cobertura extensa de les manifestacions i té tendència a centrar-se en els aspectes econòmics i polítics del conflicte. Gairebé no ressalta cap tret cultural o social, malgrat aquesta picada d'ullet cap a la cultura gastronòmica catalana just l'endemà de la manifestació més multitudinària de la història recent del país.

2. BBC News, per la seva banda, també hi destina molt d'espai a informar sobre les manifestacions, en especial, durant l'any 2014. Des del 2012, la cadena va enviar al seu corresponsal a Espanya (Tom Burridge, resident a Madrid) a fer reportatges en vídeo que recullen el sentiment popular dels ciutadans participants en la manifestació. El 2014 també va tenir accés a una entrevista exclusiva amb el president Artur Mas.

La seva extensa cobertura també posa en primer lloc l'economia com a motiu de la manifestació el 2012, segurament motivat pel fet que el seu corresponsal no es va moure de Madrid. Però el 2013 no se'n fa referència en cap moment i queda palès que la cadena humana és un acte per reivindicar la independència. El 2014 el discurs es barreja i se li suma, òbviament, el factor escocès. Així es comprova en els extractes següents:

This year's march aimed to be the biggest ever - and a protest against the Spanish government's tax laws. (2012)

The BBC's Tom Burridge in Barcelona said the human chain was another strong show of popular support in Catalonia for the idea of a vote on independence. (2013)

Protesters were energised by Scotland's forthcoming independence referendum - and many also waved the Scottish flag. [...] Until recently, few Catalans had wanted full independence, but Spain's painful economic crisis has seen a surge in support for separation. (2014)

A banda d'això, la cadena pública britànica remarca les demandes d'independència de Catalunya en una peça on repassa el punt de vista dels diaris internacionals envers el referèndum escocès i un possible efecte dominó en altres regions amb aspiracions de constituir un nou estat. En total, 9 peces, entre breus i notícies, només els dies de manifestació.

A destacar – És sorprenent la qualitat periodística de la cobertura de la BBC. El 2013 i el 2014 van enviar el seu corresponsal de Madrid a Barcelona per cobrir les manifestacions *in situ*. Les seves informacions recullen tant el context polític i econòmic com les sensacions i les tensions socials del carrer durant les manifestacions. I sempre, sense posicionar-se, malgrat els paral·lelismes que podrien suscitar-se l'any 2014 amb Escòcia.

---

3. El *Corriere della Sera* no passarà a la història del periodisme per la seva cobertura sobre les manifestacions. Una peça d'agència el 2012, un vídeo d'agència el 2013 i una galeria de fotos d'agència per el 2014.

A destacar – Si abans es destacava la profunditat de la BBC a l'hora de tractar el tema, en aquest cas destaca la presència gairebé nul·la de les manifestacions catalanes al lloc web del rotatiu italià. Per descomptat, cap corresponal traslladat sobre el terreny.

la Repubblica

---

4. Un altre diari de referència a Itàlia, *La Repubblica*, va prestar una mica més d'atenció a les mobilitzacions. El 2012 va publicar una galeria de fotos d'agència i el 2013 va publicar un vídeo d'Umberto Bossi, el líder de la ultradretana Lliga Nord, vestint una samarreta amb l'estelada al parlament italià.

Però el 2014, la seva cobertura va millorar. A banda d'una galeria fotogràfica, aquest referent de la premsa italiana va publicar un vídeo dels periodistes freelance Elena Affinito i Giorgio

Ragnoli amb imatges pròpies a peu de manifestació, amb entrevistes a ciutadans que parlen en italià.

Destaca, d'entre tota la cobertura, l'anàlisi del veterà *giornalista* Omero Ciaï, on es contextualitza amb una precisió admirable, el cas català i les tensions amb el govern central. L'autor d'aquest estudi [es permet recomanar-lo](#) (en italià).

A destacar – Si bé la cobertura dels diaris italians va ser pobre, Omero Ciaï signa un dels articles més elaborats i contextualitzats sobre el cas català de la premsa analitzada en aquest estudi.

---

5. El germànic *Die Welt* va tenir una particular manera d'informar sobre les diferents manifestacions i va seguir la tònica general en aquesta anàlisi. Va anar de menys a més.

L'any 2012 li va dedicar al tema un sobri breu, resum d'agència (AFP) on destacava que la xifra

de participants havia estat d'un milió i mig. A més, va tirar de tòpic folklòric explicant que la gent cridava (sic) "In- Inde- Independencia" (Unabhängigkeit) i que molta gent duia una "boina" (sic), barret característic català.

"Die Demonstranten schwenkten katalanische Fahnen, viele von ihnen trugen die Boina, die charakteristische Mütze der Katalanen."

El 2013, però, van solucionar aquesta manca d'informació i van informar a través de la seva corresponsal a la península Ibèrica, establerta a Madrid, Ute Müller amb dues peces molt extenses el mateix dia 11. A la primera, la corresponsal envia una crònica on s'explica, des d'una òptica purament política, el context de la manifestació, el sentiment al carrer, les declaracions dels líders i representants polítics. Malgrat tot, es denota en el text que la corresponsal no va moure's de la seva ciutat d'acollida. De fet, la fotografia que l'il·lustra és de la manifestació del 2010. A la segona, la corresponsal signa una peça on es repassen tots els moviments independentistes europeus, des de Grenlàndia a Còrsega, passant per Escòcia, Flandes, el País Basc i Catalunya. Aquesta peça, però, no fa cap esment a les aspiracions de la regió alemanya de Baviera i desprèn un cert caire contrari a aquests moviments. Tant és així que el subtítol parla d'identitarisme i diners.

Dabei geht es um Identität und Sprache, aber immer häufiger auch um Geld.

Si el 2012 era un breu d'agència i el 2013 dues peces escrites des de la capital espanyola el mateix dia de la manifestació, el 2014, el rotatiu alemany informa tots tres dies.

El dia anterior a la manifestació li encarreguen a l'escriptor Michel Ebmeyer (que va viure a Barcelona i que és autor de "Gebrauchsanweisung für Katalonien" [Instruccions d'ús per a Catalunya]) una peça d'anàlisi on es denuncia l'immobilisme des de Madrid i es posa en antecedents al lector, des d'un punt de vista relativament favorable al procés. Però no només això. El rotatiu publica dues extensíssimes peces a Florian Haupt, redactor d'esports del diari.

La primera és una crònica de color sobre el dia de la manifestació, bastant asèptica, amb cert context però, sorprenentment, sense cap dada de participació. En l'altra, parla amb l'alcalde de Vic i president de l'Associació de Municipis per la Independència (AMI), Josep Maria Vila d'Abadal, i amb l'alcalde de Sant Pere de Torelló sobre assumptes relacionats amb la independència de Catalunya. De fet, la peça és bastant més llarga i sucosa que la notícia d'agència (AFP) que publica el diari per explicar la manifestació en si. Per últim, a l'endemà, la ja citada corresponsal a Madrid firma una peça d'anàlisi on considera que Espanya i Catalunya estan encarades cap al xoc de trens, amb una clara visió pro-unió.

A destacar – El rotatiu alemany va ser erràtic en el plantejament de les seves cobertures. Tot i publicar 7 peces durant els períodes analitzats, el diari no demostra planificació ni massa interès en les manifestacions. Qui escriu aquestes línies no és capaç d'interpretar la raó per la qual el diari envia un redactor d'esports a cobrir una manifestació política tot tenint una corresponsal a Madrid que, per cert, mai arriba a signar una peça des de la ciutat comtal.

6. Al Jazeera dedica cinc peces informatives a les manifestacions de 2012, 2013 i 2014.

Només informa el mateix 11 de setembre. Les peces escrites són una mescla entre notícia d'agència i informacions de corresponents. La cadena elabora dos vídeos (2013 i 2014) de més de dos minuts per explicar els fets.

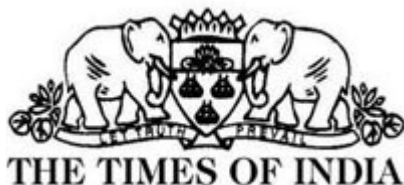
A la peça de 2012, purament d'agència, es donen les dades de participació i s'expliquen les causes econòmiques de la protesta. A més, s'afegeixen declaracions d'Artur Mas i Mariano Rajoy per il·lustrar els posicionaments a favor i

en contra. Pel que fa el 2013, la cadena desplaça a la periodista Emma Hayward, que enfoca la peça des d'un punt de vista un xic "folklòric" i cultural,

"Demonstrators in yellow T-shirts and draped in blue, red and yellow separatist banners raised joined hands through cities and along rural roads, jumping and shouting in celebration when the chain was completed on Wednesday"

però només recull declaracions de Carme Forcadell i Artur Mas. Alhora, es fa ressò que les enquestes donen més d'un 50% al suport per la independència i que el 80% de la gent vol votar el seu futur. Pel que fa el 2014, Al-Jazeera desplaça a Neave Barker per fer filmar un reportatge on recorre la ciutat amb Miquel Strubell. En aquesta peça s'explica el perquè de la V, els atacs informàtics que l'organització va rebre i estableix paral·lelismes amb el cas escocès.

A destacar - La influent cadena àrab va emfatitzar sobre el terreny els aspectes més importants del moviment independentista a partir del 2013. Només informa dels fets del mateix dia de l'acte i mai arriba a fer un seguiment complet de les repercussions de la manifestació.

7. El diari Times of India no dedica cap peça informativa completa a les manifestacions catalanes.

De fet, només apareix en dues informacions i no sembla que estiguin massa informats del que està passant a 7.000 km del seu país. La primera peça és d'agència (AFP) i està a la secció d'esports i explica que el Barça

vestirà amb els colors de la bandera catalana amb motiu del tricentenari. Sobre les manifestacions destaca que la motivació és la celebració del Tricentenari i que es preveu que hi vagin centenars de milers de persones.

"Hundreds of thousands of people were expected to take to the streets of Barcelona on Thursday as part of the commemorations."

“Catalonia's government wants to hold a vote on independence on November 9. The central government in Madrid is fiercely opposed to the move.”

La segona de les informacions fa referència a Escòcia i data del 12 de setembre de 2014. En aquesta peça d'agència (AFP), s'explica en tres línies la manifestació:

“On Thursday hundreds of thousands of Catalan nationalist demonstrators, some waving the blue and white Scottish flag, filled the streets of Barcelona in a mass rally to demand a vote like Scotland's.”

apareix com a font el corresponal de TV3 Carles Costa que, preguntat a Edimburg sobre el cas català va contestar que una immensa majoria del poble català vol votar.

“People in Catalonia don't necessarily want independence but they want to have the right to vote. And they see that here it's possible,” said Carles Costa from TV3 public television in Catalonia, who was at Salmond's press conference.”

A destacar – La cobertura del diari indi és pobríssima pel que fa a les manifestacions de l'11 de setembre. No només no mostra gairebé gens d'interès, sinó que quan informa, ho fa a través de peces d'agència i d'una manera totalment marginal.

---

8. El rotatiu argentí Clarín va informar amb profunditat i des del primer dia sobre les manifestacions a Barcelona. El 2012 va informar amb dues cròniques signades pel corresponal del diari a Madrid, Juan Carlos Algañaraz. Les seves cròniques aporten afirmacions com:

“Grandes pancartas llevaban consignas en inglés porque los independentistas rechazan el español como lengua de comunicación. Incluso Artur Más, presidente regional, habló a los periodistas en inglés.”

“Somos totalmente expoliados y el dinero de nuestros impuestos se estanca en Madrid”, dice Eva García, una estudiante de historia. Esta demanda popular está impulsada por los grandes recortes en sanidad y educación, dos servicios públicos que dependen del ejecutivo catalán”

El 2013 la crònica va ser una mica més moderada (ja que, en gran part, venia d'agències) i va destacar, a banda dels representants dels partits polítics i de l'Assamblea, a l'ex-entrenador blaugrana Gerardo “Tata” Martino i a Pep Guardiola com a dos personatges rellevants durant la diada.

L'any següent, la informació va ser més extensa, dedicant-li dues cròniques (una d'agència i una feta pel corresponsal) i una prèvia durant el dia de la manifestació i una anàlisi posterior, el 12 de setembre.

La crònica de corresponsal té un cert enfocament èpic i fa molt d'èmfasi en la qüestió històrica. De fet, totes les peces del corresponsal sobre les manifestacions destaquen per tenir alguns comentaris de collita pròpia, tirant d'estereotip.

[Sobre el 1714] Estos recuerdos no hicieron sino aumentar los resentimientos. En los medios catalanes y en la reconstrucción de los hechos de 1714 por la TV se aludió a la gesta sin ahorrar dramatismos.

Sobta, però, que després de tanta èpica, el corresponsal signés una peça titulada "**Madrid planea una dura ofensiva legal contra los líderes de Cataluña**", on s'entrevista al fiscal en cap espanyol, Eduardo Torres-Dulce, i al portaveu de l'associació judicial espanyola, Marcelino Sexmero, on s'adverteix que en cas de convocar el referèndum s'acusaria a Mas de sedició i s'integraria als Mossos d'Esquadra a les forces de seguretat de l'estat espanyol.

"En el artículo 544 del Código Penal está tipificado el delito de sedición. Se lo aplicarían al presidente catalán si recurre a "actos coercitivos u oponiéndose tajantemente a las directrices del Gobierno", precisó el portavoz."

A destacar – *Clarín* ha informat des de l'anècdota i, en molt poques ocasions, ha profunditzat en el context polític, social i econòmic. De fet, la millor argumentació és de caràcter historicista. És impossible saber si el corresponsal val viatjar de Madrid fins a Barcelona per cobrir alguna de les manifestacions però, a opinió de qui escriu aquesta anàlisi, es palpa un cert posicionament ideològic. Això sí, poques referències al cas escocès.

---

9. El diari francès *Le Monde* se situa entre els rotatius amb una cobertura més extensa. L'any 2012 va usar informació d'agències i també va enviar a Barcelona a la corresponsal Sandrine Morel, establerta a Madrid. De fet, Morel signa una anàlisi el dia 12 on atribueix la manifestació a la crisi. Alhora, esgrimeix alguns dels arguments propis del govern central:

"En brandissant la menace d'une sécession, le président catalan joue un jeu dangereux, lui qui a besoin du soutien des députés du Parti populaire (PP, au gouvernement à Madrid) pour [gouverner](#) la région, et de l'aide de l'Etat central pour [payer](#) ses factures."

Però va ser l'únic mitjà entre els analitzats que va criticar els mitjans espanyols pel seu menyspreu cap a la manifestació i [les males pràctiques de la premsa conservadora](#).

“La surprise est venue du traitement réservé par la TVE, la télévision publique espagnole, dont les journaux télévisés sont les plus regardés du pays. Dans les informations diffusées à 21 heures, la présentatrice ne mentionne la manifestation qu'en 5e place du déroulé des titres.”

“Dans les journaux conservateurs *La Razon* ou *ABC*, la mobilisation est presque occultée, si ce n'est pour dénoncer une “*démonstration de force souverainiste*”.”

Per últim, també es va fer ressò de la proximitat de l'ex-jugador i ex-entrenador del Barça, Pep Guardiola, pel moviment independentista.

Un any després, Sandrine Morel va tornar a informar. Aquest cop, però, des de Madrid. Això no passaria el 2014. Però d'aquesta última manifestació va inspirar dues cròniques i dues peces d'anàlisi. Entre tot aquest material generat entre les dates analitzades es denota una evolució en el discurs normalitzador.

A destacar – *Le Monde* va enviar un corresponsal a Catalunya i es nota en la qualitat i la quantitat d'informació produïda. La peça on es critica el tractament informatiu dels mitjans estatals és única en tot aquest estudi.

10. El diari brasiler més llegit, la *Folha de São Paulo*, va servir-se de materials d'agència per explicar-li als seus lectors què va passar a les manifestacions del 2012 i del 2013.

Ambdues peces van venir de France Presse i destaquen per ser cròniques de color, amb moltes declaracions de participants. A més, el mitjà va dedicar sengles galeries fotogràfiques d'agència per il·lustrar els esdeveniments.

Però com ja és tendència en aquest estudi, la planificació del mitjà respecte de la manifestació del 2014 va canviar radicalment. Aquest darrer any, a més d'oferir la gairebé tradicional galeria fotogràfica, la *Folha* ha informat a través de Diogo Bercito, un corresponsal del mitjà especialitzat en temes de l'Orient Mitjà.

Bercito, probablement de manera involuntària, va informar des dels arguments unionistes. Va destacar algunes de les seves afirmacions. De fet, en la seva crònica, inclou una breu declaració d'un militant de l'ultradretà partit Democracia Nacional.

“Somos unionistas” afirma Lucio Peñacoba, do partido Democracia Nacional. “Acreditamos que há intereses econômicos e de partido na independência catalã”.

A destacar – La cobertura de la *Folha de São Paulo* va de menys a més, com és tendència en gairebé tots els casos analitzats. Tot i això, el fet d'enviar un corresponsal a informar del que succeeix no és garantia de millor context (si bé és cert que li dóna valor afegit a la informació), si qui viatja fins a la zona no està un xic documentat.

11. El portal d'informació en anglès de la televisió Russia Today també experimenta un increment de les peces entre el 2012 i el 2014. Si l'any 2012 es feien repercussió de la manifestació amb una nota breu i un vídeo il·lustratiu d'agència, el 2013 ja van dedicar-li una peça audiovisual pròpia amb un equip de gravació desplaçat a Barcelona i encapçalat per la corresponsal Sarah Firth. En el vídeo, de dos minuts de duració i enregistrat pels voltants del Parlament de Catalunya, es destaca l'ambient festiu i multigeneracional de la Via Catalana.

Però és l'any 2014 quan Russia Today desplega un dels seguiments mediàtics més importants d'entre els mitjans analitzats en aquest estudi. L'emissora russa entrevista a Anna Arqué, portaveu de *European Partnership for Independence*, publica una foto-crònica amb les fotografies i les piulades més destacades, dedica una galeria sencera de fotografies d'agència. Malgrat tot, el més destacat és la peça de tres minuts i mig o s'inclou una anàlisi de context econòmic i una connexió en directe del corresponsal Matt Trezza des de Plaça de les Glòries. A més, aquest vídeo va acompanyat d'una extensa crònica escrita.

A destacar – Sense cap mena de dubte, la cobertura de RT és una de les més completes, sobretot el 2014. El seu discurs es manté en la neutralitat i guarda, fins i tot, un punt de sorpresa en les informacions en vídeo.

12. El *Global Times*, versió en anglès del diari del poble de Xina i controlat pel partit comunista xinès no informa de cap de les manifestacions. Encara que pugui sobtar en un principi, no és d'estranyar que un dels països que més protegeix la seva estructura d'estat (i que més reprimeix a qui s'hi oposa) decideixi no informar d'una manifestació que decideix contradir i trencar amb les estructures estatals. Encara menys tenint problemes enquistats com el règim polític de Hong Kong o els moviments

independentistes a Macau, Tibet, Manxúria o Taiwan.

Conclusions

• **El poder de les agències de notícies.** La gran majoria de diaris recorren en primera instància a les agències de notícies per explicar què està passant. De fet, fins i tot els mitjans amb més recursos complementen les seves cròniques de corresponsal amb cròniques d'agència de notícies. El món (informatiu) està a les seves mans.

• **Interès (gairebé) mundial en augment.** Està clar que, en major o menor mesura, el cas català interessa, encara que doni la sensació que va anar a remolc d'Escòcia. De fet, els paral·lelismes entre Escòcia i Catalunya són accentuats, especialment el 2014. Malgrat tot, es nota que l'interès mundial incrementa, sobretot, pel nombre de peces dedicades entre el 2012 i el 2014.

• **El valor afegit dels corresponsals... o no.** Els corresponsals són la peça clau en la corretja de transmissió de la informació. El que ells veuen i creuen és llei. El problema rau quan el corresponsal perd quotes d'imparcialitat perquè està establert a Madrid. D'entre els mitjans analitzats, cap té un corresponsal a Barcelona.

• **Reacció als fets, però poca anticipació i seguiment posterior.** Els mitjans acostumen a recollir el testimoni dels grans esdeveniments i intenten informar de la millor manera possible, però és difícil trobar continuïtat en anàlisis fetes l'endemà. El que resulta gairebé impossible és llegir una prèvia que contextualitzi un esdeveniment que se sap que succeirà.

• **Canvi en el discurs: Dels efectes de la crisi a l'independentisme real.** Una norma general en l'estudi és l'evolució del discurs dels mitjans. A la manifestació del 2012, la gran majoria de mitjans analitzats consideren que el motiu de la manifestació és l'efecte de la crisi en els ciutadans. En canvi, la via catalana i, sobretot, la manifestació del 2014, es conceben com a reivindicacions nacionals i netament independentistes.

• **Lliçons d'història i folklorisme.** El discurs del Tricentenari ha aconseguit entrar en l'agenda mediàtica internacional. Bona part dels mitjans estudiats fan referència als esdeveniments del 1714 (algunes peces, fins i tot, dediquen quatre paràgrafs a la història). El punt negatiu rau en un excés de folklorisme i tòpics de manifestació, apel·lant a banderes i d'altres símbols culturals que no destacaven tant com per ser remarcats.

• **Desenes d'imatges valen més que una crònica.** Gairebé la totalitat de mitjans han optat per la fotografia com a suport informatiu. De fet, hi ha mitjans com la *Folha* o el *Corriere della Sera* que han fet de la imatge l'element informatiu principal.

• **Què ha passat amb *The Times of India*?** Encara que el seu tractament informatiu soni de broma, és preocupant que el diari més llegit i amb més circulació del món (es calcula que té vora de 13 milions de lectors diaris i una circulació de vora tres milions d'exemplars) tracti el cas català amb un interès tan pobre. És encara més preocupant si es recorda que l'Índia és un dels països emergents amb més capacitat de creixement econòmic.